

Významné životní jubileum Ing. Jiřiny Růžkové, CSc.

Je to stěží uvěřitelné pro všechny, kdo Jiřinu Růžkovou znají, ale dlouholetá předsedkyně redakční rady časopisu *Demografie* oslavila své významné životní jubileum. Narodila se 21. dubna 1940 v Pojbukách, malé vesničce v okrese Tábor, která však měla před druhou světovou válkou přes 400 obyvatel.

Studium na Vysoké škole ekonomické dokončila v roce 1963. Téměř celou svou půl století trvající pracovní kariéru strávila ve statistice. V roce 1965 nastoupila na Krajskou správu ČSÚ v Ústí nad Labem jako vedoucí analytik. Od září 1970 pracovala na tehdejší Federálním statistickém úřadu v Praze. Začínala na funkci vedoucí odborný referent v úseku demografie a výběrových zjišťování u obyvatel, postupně zastávala stále odpovědnější pozice – vedoucí oddělení, ředitelka odboru a náměstkyně předsedy úřadu.

Nejdříve působila v oblasti životních podmínek obyvatel a domácností, podílela se na tzv. mikrocensech, výběrových šetřeních u domácností, která jsou zaměřena především na příjmovou diferenciaci rodin. Později se začala zabývat více otázkami demografického vývoje. Jak sama přiznává, velmi jí pomohla a inspirovala spolupráce s jedním z nejvýznamnějších demografů minulého století, Ing. Vladimírem Srbem. Podílela se na výběrových šetřeních o populačním klimatu i na běžné demografické statistice a později se stala výraznou osobností našich sčítání lidu, domů a bytů. Jako ředitelka Odboru statistiky obyvatelstva na Federálním statistickém úřadě odpovídala za československé sčítání v roce 1991, které bylo posledním federálním sčítáním. Příprava tohoto sčítání byla poznamenána tím, že původně měl být rozhodný okamžik sčítání již koncem roku 1990, ale termín tohoto sčítání byl následně z důvodu souběhu s konáním voleb změněn na 3. března 1991.

Po rozpadu Československa se od roku 1993 stala ředitelkou Odboru statistiky obyvatelstva na Českém statistickém úřadě. Stála tak i u zrodu volební statistiky, neboť z pozice ředitelky tohoto

odboru byla zodpovědná za zpracování volebních výsledků v letech 1993–2000. Ale stále byla iniciativní i na poli demografické statistiky. V roce 1996 se zasadila o opětovné zpracování Demografických příruček. Byla zodpovědná za přípravu a provedení sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001, jehož provedení bylo komplikované tím, že bylo poprvé ve větší míře provázeno mediální negativní kampaní a výzvami k bojkotu sčítání. Ale nakonec se zařadilo toto sčítání mezi ta nejúspěšnější.

Iniciovala vydání Historického lexikonu obcí České republiky 1869–2005, který byl vydán v roce 2006 a navázal tak na Retrospektivní lexikon obcí ČSSR 1850–1970, vydaný v roce 1978. Od poloviny roku 2005 pak Jiřina Růžková působila jako poradkyně předsedy ČSÚ pro demografickou statistiku, sociální věci a sčítání. Později se aktivně podílela na přípravě i zpracování výsledků sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Svou činnost na ČSÚ ukončila v roce 2013, celkem 48 let jejího pracovního života je tedy spojeno se statistickým úřadem.

Není však možné pominout ani její roli při vydávání časopisu *Demografie*. Od roku 1985 až do roku 2011 vedla redakční radu tohoto časopisu a členkou redakční rady je dodnes. Významnou roli měla při vydání DVD s názvem *Demografie, revue populačního vývoje 1959–2010* (na DVD jsou v digitální podobě všechna čísla časopisu od roku 1959 do roku 2010 a zveřejněním na internetových stránkách se tak usnadnil přístup k tomuto časopisu všem zájemcům).

Věnovala se také historii statistických zjišťování, je možné třeba zmínit její články o historii sčítání lidu, jako např. Sčítání lidu v historii čs. státní statistiky, 145 let od konání prvního moderního sčítání na území České republiky nebo 160 let od konání přechodového sčítání lidu na území České republiky (1857).

Jako člověk, který s jubilantkou přes dvacet let úzce spolupracoval, si dovoluji konstatovat, že díky své odbornosti a osobním vlastnostem je respektována jak svými bývalými spolupracovníky, tak i odbornou

veřejnosti. A nelze nezpomenout také její přátelský a lidský přístup ke všem spolupracovníkům a kolegům, její připravenost poskytnout radu či pomoc. Proto bych jí chtěl popřát jménem všech jejích kolegů, nejen ze statistické, ale i z akademické oblasti, do dalších let

hodně zdraví a sil, ať jí vydrží zájem o dění v oblasti demografie a ať si ještě dlouho užívá pohodu v jejích rodných Pojbukách.

Josef Škrabal

Konference ČDS 2020

Česká demografická společnost, z. s.

ve spolupráci s Filozofickou fakultou Ostravské univerzity
a Českým statistickým úřadem

pořádá svou

50. výroční konferenci

Konference se uskuteční v Ostravě
v budově Filozofické fakulty Ostravské univerzity

Termín konference je nově stanoven na 23. 9. až 25. 9. 2020

<<https://www.czechdemography.cz/akce/konference/konference-cds-2020>>

Letošní konference nenese žádné nosné téma

Snahou organizátorů je otevřít konferenci co nejširšímu okruhu zájemců, a to jak na straně potenciálních aktivních přispěvatelů, tak na straně pasivních posluchačů, kteří se zajímají o aktuální demografický výzkum a populační problematiku.

Základní kostrou konference budou **čtyři odborné sekce** (*Důchodová reforma – Reprodukční stárnutí – Ekonomika zdravého stárnutí – Sčítání... co dál*), které **budou odborně zastřešovat garanti**, kteří budou mít právo poskládat obsazení těchto sekcí jak zvanými přednášejícími, tak příspěvky zaslanými jednotlivými autory standardní cestou.

Nedílnou součástí posledních konferencí ČDS je také **bohatý doprovodný program**.